Euroopa Parlament
2019-2024

Eelarvekontrollikomisjon

2023/0814(NLE)

14.11.2023

RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta nimetada João Leão kontrollikoja liikmeks
(C9-0397/2023 – 2023/0814(NLE))

Eelarvekontrollikomisjon

Raportöör: Mikuláš Peksa

SISUKORD

lk

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS.....3

1. LISA: JOÃO LEÃO ELULOOKIRJELDUS 4

2. LISA: JOÃO LEÃO VASTUSED KÜSIMUSTIKULE 6

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

ettepaneku kohta nimetada João Leão kontrollikoja liikmeks
(C9-0397/2023 – 2023/0814(NLE))

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0397/2023),

– võttes arvesse kodukorra artiklit 129,

– võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0000/2023),

A. arvestades, et 25. oktoobri 2023. aasta kirjas konsulteeris nõukogu Euroopa Parlamendiga João Leão kontrollikoja liikmeks nimetamise küsimuses;

B. arvestades, et eelarvekontrollikomisjon hindas João Leão kvalifikatsiooni, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 286 lõikes 1 esitatud tingimusi; arvestades, et selle hindamise käigus sai parlamendikomisjon João Leãolt elulookirjelduse ning vastused talle saadetud kirjalikule küsimustikule;

C. arvestades, et seejärel korraldas parlamendikomisjon 29. novembril 2023. aastal João Leão kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;

1. toetab / ei toeta nõukogu ettepanekut nimetada João Leão kontrollikoja liikmeks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja teavitamise eesmärgil kontrollikojale ning Euroopa Liidu muudele institutsioonidele ja liikmesriikide kontrolliasutustele.

1. LISA: JOÃO LEÃO ELULOOKIRJELDUS

JOÃO LEÃO

Kodakondsus: Portugali

Sünniaeg ja -koht: 15. veebruar 1974, Lissabon, Portugal

ELULUGU

João Leão on praegu Lissaboni Ülikool-Instituudi (ISCTE) majanduse ja riigi rahanduse professor ja prorektor. Tema uurimisvaldkondade hulka kuuluvad majanduslik reguleerimine, riigi rahandus ja makromajandus.

João Leão oli Portugali riigi- ja rahandusminister aastatel 2020–2022 ja eelarve riigisekretär aastatel 2015–2020.

Aastatel 2010–2014 oli ta majandusministeeriumi teadusuuringute büroo peadirektor. Enne seda oli ta Lissaboni Ülikool-Instituudi ja Nova Ettevõtlus- ja majanduskooli majandusprofessor.

João Leão on omandanud doktorikraadi majandusteaduses Massachusettsi Tehnoloogiainstituudis (Massachusetts Institute of Technology, MIT) USAs ning magistri- ja bakalaureusekraadi majandusteaduses Nova Ettevõtlus- ja majanduskoolis.

Rahandusministri ülesannete raames esindas ta Portugali Euroopa stabiilsusmehhanismi, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga, Euroopa Investeerimispanga, Aafrika Arengupanga Grupi, Aasia Arengupanga, Aasia Taristuinvesteeringute Panga, Ameerika Riikide Arengupanga ja Maailmapanga juhatajate nõukogu liikmena.

Samuti oli ta 2021. aastal Portugali Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise ajal majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu esimees ning aastatel 2021–2022 Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga juhatajate nõukogu esimees.

HARIDUS

2008	Doktorikraad majanduses, Massachusettsi Tehnoloogiainstituut (MIT)
2003	Magistrikraad majanduses, Nova Ettevõtlus- ja majanduskool
1999	Bakalaureusekraad majanduses, Nova Ettevõtlus- ja majanduskool

TÖÖKOGEMUS

Alates 2022 kuni praeguseni	Lissaboni Ülikool-Instituudi majanduse ja riigi rahanduse professor ja prorektor
2020–2022	Riigi- ja rahandusminister
2015–2020	Eelarve riigisekretär
2014–2015, 2008–2010	Lissaboni Ülikool-Instituudi majandusteaduskonna dotsent
2010–2014	Majandusministeeriumi teadusuuringute büroo peadirektor
2000–2008	Lissaboni Ülikool-Instituudi assistent
1999–2000	Nova Ettevõtlus- ja majanduskooli noorem majanduse abiõpetaja

MUU KUTSETEGEVUS

2021–2022	Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga juhatajate nõukogu esimees

2020–2022	Juhatajate nõukogu liige järgmistes organisatsioonides: Euroopa stabiilsusmehhanism; Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank; Euroopa Investeerimispank; Aafrika Arengupank; Aasia Arengupank; Aasia Taristuinvesteeringute Pank; Ameerika Riikide Arengupank; Maailmapank
2021	majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu eesistuja Portugali Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise ajal
2010–2014	Majandus- ja Sotsiaalnõukogu liige
2010–2014	Kõrgematasemelise statistika nõukogu liige
2010–2013	Lissaboni Ülikool-Instituudi üldnõukogu liige
2009–2013	Lissaboni Ülikool-Instituudi majanduse doktoriõppeprogrammi direktor
2009–2010	Lissaboni Ülikool-Instituudi majandusteaduskonna teadusnõukogu esimees

2. LISA: JOÃO LEÃO VASTUSED KÜSIMUSTIKULE

Küsimustik kontrollikoja liikme kandidaatidele

Erialane töökogemus

1. Palun loetlege oma ametialased kogemused riigi rahanduse valdkonnas eelarve planeerimise, eelarve täitmise või haldamise, eelarve kontrolli või auditeerimise alal.

Minu tööelu on olnud pühendatud avalikule teenistusele ja riigi rahandusele. Olen töötanud asjakohastel ametikohtadel, vastutades eelarve planeerimise, eelarve täitmise, eelarvekontrolli ja auditeerimise eest. Olin Portugali riigi- ja rahandusminister ja eelarve riigisekretär ning lisaks sellele, et olen olnud ülikoolis majanduse ja riigi rahanduse professor, olen olnud ka juhtivatel ametikohtadel nende valdkondade eest vastutavates avalik-õiguslikes asutustes.

Portugali rahandusministrina (2020–2022) vastutasin ma Portugali riigieelarve koostamise eest. See hõlmas riigieelarve kulude ja tulude planeerimist ja prognoosimist ning eelarve peamiste meetmete kooskõlastamist. Samuti vastutasin ma nende meetmete koostamise ja rakendamise eeskirjade kehtestamise eest. Lisaks sellele vastutasin ma Portugali riigi keskpika perioodi finantsplaneerimise, stabiilsusprogrammi koostamise ja Euroopa eelarve-eeskirjade täitmise eest. Selleks oli vaja teha tihedat koostööd riigisiseste kontaktisikutega ja suhelda Euroopa poolaasta raames Euroopa institutsioonidega.

Sel ajavahemikul olin Portugalis lõppvastutaja Portugali riigieelarve rakendamise ja haldamise eest, et tagada seatud eesmärkide võimalikult tõhus saavutamine.

Rahandusministrina teostasin järelevalvet Portugali auditeerimisasutuse, üldise finantsinspektsiooni (Inspeção Geral de Finanças - Autoridade de Auditoria, IGF) üle, mis vastutab sisemiste finants- ja eelarveauditite eest, ning Euroopa fondide rakendamise auditeerimisasutuse üle Portugalis. Sellel ametikohal vastutasin IGFi poolt läbiviidavate arvukate vastavus-, finants- ja tulemusauditite järelevalve ja heakskiitmise eest. Samuti pöörasin suurt tähelepanu Portugali Kontrollikoja kui sõltumatu välisauditiasutuse auditite ning selle soovitusi võeti arvesse, eelkõige seoses riigi finantsjuhtimisega, riigieelarve ja valitsemissektori kontode aastaaruande koostamisel.

Töötasin rahandusministeeriumis eelarve riigisekretärina (2015–2020), kus vastutasin viie Portugali riigieelarve koostamise eest, sealhulgas toetasin erinevate ministeeriumide eelarvete koostamist, ning mängisin võtmerolli ministeeriumide ja peamiste avalik-õiguslike asutuste eelarveassigneeringute määramisel.

Eelarve riigisekretärina vastutasin otseselt Portugali riigieelarve üldise haldamise ja täitmise eest. See hõlmas ka vastutust selle eest, et erinevad avalik-õiguslikud asutused töötaksid oma eelarve piires. Samuti vastutasin eelarve täitmise ajal ministeeriumide ja riigiasutuste vaheliste eelarveeraldiste suurendamise ja ümberjaotamise juhtimise eest riigieelarves kehtestatud õiguslike piirangute raames.

Pärast iga eelarve lõplikku täitmist vastutasin ma ka aruandluse ja aruandekohustuse täitmise eest riigi parlamendile, koostades valitsemissektori kontode aastaaruande. Samuti vastutasin eelarve täitmise järelevalve eest kogu aasta jooksul ja igakuiste aruannete koostamise eest riigieelarve täitmise kohta.

Lisaks sellele vastutasin ma riigi rahanduse juhtimise ambitsioonika reformi elluviimise eest ja selle reformi elluviimiseks vajalike eelarveraamistiku seaduse muudatuste eest.

Eelarve riigisekretärina teostasin avalike teenuste avaliku sektori kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse auditeerimise ja hindamise osana järelevalvet ka IGFi (Portugali riigi siseauditite eest vastutav üksus) üle. Seda tehes vastutasin väga suure hulga auditite analüüsi ja heakskiitmise eest, mida IGF viis läbi Portugali erinevates avalik-õiguslikes asutustes.

Rahandusministeeriumi juhtivatel ametikohtadel, rahandusministrina ja eelarve riigisekretärina töötades olen koostanud ja täitnud seitse riigieelarvet. Seetõttu olin ma üks peamisi rahandusministeeriumi ametnikke, kes vastutas Portugali riigi rahanduse taastamise eest viimasel kümnendil. 2022. aastal oli Portugali eelarvepuudujääk vaid 0,3 % SKPst, mis on üks madalamaid Euroopa Liidus (EL). Samuti oli Portugal aastatel 2015–2022 valitsemissektorivõla vähendamise poolest ELis kolmandal kohal.

Majandusministeeriumi planeerimise ja strateegia eest vastutava majandusministeeriumi teadusuuringute büroo peadirektorina (2010–2014) vastutasin selle ministeeriumi üksuste eelarvete koostamisele kaasa aitamise ja seire eest ning vastavate eesmärkide ja sihtide seadmise eest. Samuti vastutasin nende eelarve täitmisele kaasa aitamise, seire ja järelevalve eest ning majandusministeeriumi toetamise eest selles valdkonnas.

Teadusuuringute büroo peadirektorina vastutasin ka rahandusosakonna eest, nimelt selle peadirektoraadi eelarve koostamise ja täitmise eest. Ülikooli prorektorina (alates 2022. aastast) toetan ülikooli eelarve koostamist ja vastutan ülikooli peamiste investeerimisprojektide elluviimise järelevalve eest.

Lõpetuseks, majanduse ja riigi rahanduse professorina on minu karjääri ja akadeemilise uurimistöö keskmes olnud avaliku sektori vahendite kasutamise ja riigi rahanduse juhtimise tõhustamine.

2. Millised on olnud kõige tähtsamad saavutused Teie ametialase karjääri jooksul?

Minu ametialase karjääri üks peamisi saavutusi on olnud minu panus Portugali riigi rahanduse väga positiivsesse arengusse ajavahemikul, mil ma töötasin rahandusministeeriumis (2015–2022) Portugali rahandusministri ja eelarve riigisekretäri ametikohal. Need edusammud on Portugalis viimase kümne aasta jooksul tehtud jõupingutuste ja reformide kulminatsioon.

Selle töö tulemusena saavutas Portugal 2019. aastal oma esimese eelarveülejäägi viimase 50 aasta jooksul. Pärast pandeemiat oli Portugal 2021. aastal üks esimesi Euroopa riike, kus eelarvepuudujääk oli taas alla 3 %, samas kui 2022. aastal oli Portugali eelarvepuudujääk vaid 0,3 %, mis on üks madalamaid ELis.

Aastatel 2015–2022 saavutas Portugal ELis suuruselt teise eelarvepuudujäägi vähenemise ja suuruselt kolmanda riigivõla vähenemise taseme (%-na SKPst). 2015. aastal, kui ma rahandusministeeriumis ametisse astusin, kohaldati Portugali suhtes endiselt ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, kui eelarve puudujääk oli hoolimata varasematest jõupingutustest 4,4 %. Viimastel aastatel on rahvusvahelised institutsioonid, nagu Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond, laialdaselt kiitnud Portugali riigi rahanduse juhtimist. 2015. aastal oli Portugali riigivõlg spekulatiivse taseme reitingukategoorias. Praegu on sellel reiting A ja Portugal kuulub praegu finantsturgudel madalaima intressimääraga rahastatavate ELi riikide hulka. See väga positiivne areng riigi rahanduse valdkonnas toimus olukorras, kus majanduse ja tööhõive taastumine saavutati samaaegselt olulise sotsiaal- ja keskkonnapoliitika ning riigi konkurentsivõime parandamisele suunatud poliitika rakendamisega.

Teine verstapost minu ametialases karjääris oli majandus- ja finantsjuhtimine pandeemia ajal.

Rahandusministrina vastutasin valitsuses peamiste finantsmõju omavate meetmete üle peetavate läbirääkimiste, nende meetmete rakendamise ja rahastamise eest, et tegeleda pandeemia tagajärgedega väga ebakindlas olukorras. Lühikese aja jooksul tuli heaks kiita uued erikavad perekondade ja tööhõive toetamiseks, samuti meetmed ettevõtete toetamiseks ja riigi tootmisvõimsuse säilitamiseks. Need uued, laiaulatuslikud programmid hõlmasid koondamismeedet (millega toetati märkimisväärset osa mõjutatud sektorite ettevõtete palkadest), erakorralist toetust töötutele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, suuri kavasid ettevõtete likviidsuse rahastamiseks ning eritoetust kõige enam mõjutatud sektoritele, sealhulgas transpordi-, turismi- ja toitlustussektorile. Seda meetmeprogrammi rahastati osaliselt sellistest Euroopa kavadest nagu TERA ja REACT-EU.

Samal ajal oli vaja kogu seda tööd hõlmates aktiveerida kõik järelevalvestruktuurid ja -menetlused, mis on vajalikud, et tagada nende kavade rahaline rakendamine korrektsuse ja majandusliku tõhususe huvides.

Neil erakorralistel avalikel poliitikatel oli väga positiivne mõju tööhõivele ja Portugali majanduse tootmisvõimsuse säilitamisele. Kuigi pandeemia põhjustas suurima majandustegevuse languse pärast Teist maailmasõda, jäi tööhõive Portugalis suhteliselt stabiilseks ning 2022. aastal, pärast pandeemia lõppu, saavutas tööhõive kõigi aegade kõrgeima taseme. Ka majandus taastus 2022. aastal kiiresti ja SKP oli juba 3,5 % kõrgem kui 2019. aastal – aasta enne pandeemiat. Samal ajal paranes riigi rahandus kiiresti ning 2022. aastaks oli see peaaegu tasakaalus, kusjuures eelarve puudujääk oli vaid 0,3 %, mis on üks madalamaid ELis. Riigi rahanduse usaldusväärne haldamine pandeemia ajal oli oluline tegur. Ettevõtetele ja peredele tugeva toetuse andmisel ei kõheldud, kuid samas oldi mures, et toetus peaks olema sihipärane (suunatud kõige enam mõjutatud isikutele) ja ajutine, et pärast pandeemia lõppemist saaks riigi rahandus kiiresti taastuda.

3. Milline on Teie tööalane kogemus rahvusvaheliste mitmekultuuriliste ja mitmekeelsete organisatsioonide või institutsioonidega, mis asuvad väljaspool Teie kodumaad?

Koordineerisin Portugali Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise ajal 2021. aasta esimesel poolel majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN) tegevust. Rahandusministrina olin ECOFINi ja eurorühma liige ning osalesin iga kuu nende kohtumistel. ECOFINi koordinaatori ning ECOFINi ja eurorühma liikmete ülesanded hõlmasid tihedaid ja sagedasi mitmepoolseid ja kahepoolseid kontakte erinevate Euroopa riikide valitsuste ja ELi institutsioonidega, näiteks Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendiga.

Kui olin Portugali rahandusminister (2021–2022), valiti mind Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga juhatajate nõukogu esimeheks.

Portugali rahandusministrina olen olnud juhatajate nõukogu liige sellistes rahvusvahelistes institutsioonides nagu Euroopa stabiilsusmehhanism; Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank; Euroopa Investeerimispank; Aafrika Arengupank; Aasia Arengupank; Aasia Taristuinvesteeringute Pank; Ameerika Riikide Arengupank ja Maailmapank (2020–2022).

Majandusministeeriumi teadusuuringute büroo direktorina olid mul väga sagedased kontaktid ja kohtumised (sealhulgas osalemine töörühmades) selliste rahvusvaheliste institutsioonidega nagu OECD, IMF, Maailmapank ja Euroopa Komisjon.

Omandasin doktorikraadi majanduses ja töötasin Massachusettsi Tehnoloogiainstituudis (MIT)

USAs (2003–2008), mis on tugevalt rahvusvahelise suunitlusega ülikool, kus enamik õppejõude, teadlasi ja üliõpilasi on pärit kogu maailmast.

4. Kas olete eelnevate juhtimisülesannete täitmisel läbinud heakskiidumenetluse, juhul kui sellist menetlust kohaldati?

Portugalis ei ole ELi omaga sarnast heakskiidumenetlust. Osana aruandekohustusest, millega ma olen seotud, andis Portugali parlament siiski alati eelarve täitmisele heakskiidu nende seitsme aasta jooksul, mil ma olin rahandusminister, mille jooksul ma vastutasin eelarve täitmise eest, kinnitades valitsemissektori kontode aastaaruande.

5. Millistele Teie eelnevatest ametikohtadest on Teid nimetatud poliitilise otsusega?

Portugali Vabariigi president nimetas mind peaministri ettepanekul riigi- ja rahandusministriks (2020–2022) ja eelarve riigisekretäriks (2015–2020). Ma täitsin neid rolle sõltumatult, kuulumata ühtegi erakonda.

Mind nimetati majandusministeeriumi teadusuuringute büroo direktoriks (2010–2013 ja 2013–2014) ning olin majanduse riigisekretäri nõunik (2009–2010).

6. Millised on kolm kõige olulisemat otsust, mille tegemisel olete oma karjääri jooksul osalenud?

Esiteks otsustasin rahandusministrina pandeemiaga toimetulemiseks mõeldud majandus- ja rahaliste toetusmeetmete paketi üle. Väga keerulises, uues ja ebakindlas olukorras pidin pidama läbirääkimisi ja otsustama meetmete programmi üle, mis oli hädavajalik perekondade kaitsmiseks ning tööhõive, ettevõtete ja Portugali majanduse tootmisvõimsuse säilitamiseks pandeemia ajal, tagades samal ajal, et neid rakendataks korrektselt ja kontrollitult.

Teiseks otsustasin ma eelarve- ja finantsreformide ning meetmete üle, mille eesmärk oli parandada Portugali riigi rahanduse olukorda, kui ma olin aastatel 2015–2022 rahandusminister ja eelarve riigisekretär. Need meetmed aitasid otsustavalt kaasa sellele, et Portugal suutis väljuda ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusest, mida riigi suhtes oli alates 2015. aastast kohaldatud, viies eelarve puudujäägi 4,4 protsendilt vaid 0,3 protsendini 2022. aastal, mis on üks madalamaid ELis, ning olles riigivõla vähendamisel aastatel 2015–2022 ELis kolmandal kohal.

Lõpuks mängisin aastate jooksul rahandusministri ja eelarve riigisekretärina vähemusvalitsuse koosseisus seitsme eelarve ajal võtmerolli Portugali riigieelarve projekti ja vastavate meetmete üle peetud läbirääkimistel, et saada Portugali parlamendi mitme teise erakonna toetus. Need olid rasked ja väga olulised otsused, sest neist sõltus riigieelarve heakskiitmine ja sellest tulenev poliitiline ja majanduslik stabiilsus. Samal ajal oli oluline tagada, et eelarves sätestatud meetmete pakett oleks tõhus ja tulemuslik ning et see aitaks parandada Portugali riigi rahanduse jätkusuutlikkust.

Sõltumatus

7. Aluslepingus on sätestatud, et kontrollikoja liikmed peavad olema oma kohustuste täitmisel täiesti sõltumatud. Kuidas kavatsete seda tingimust oma tulevaste kohustuste täitmisel järgida?

Sõltumatus on üks põhiväärtusi, millest Euroopa Kontrollikoja töö peaks juhinduma, nagu on sätestatud aluslepingus ja Euroopa Kontrollikoja käitumisjuhendis.

Sõltumatus tähendab, et ei võeta vastu juhiseid üheltki valitsuselt või muult avalik-õiguslikult või eraõiguslikult üksuselt. See tähendab ka seda, et ollakse vaba igasugustest mõjudest, mis võiksid kahjustada või näida kahjustavat Euroopa Kontrollikoja liikme kohustuste täitmist.

Ma ei tegutse ühelgi poliitilisel ametikohal, samuti ei ole mul muid tegevusi ega ärihuvisid, mis võiksid tekitada kahtlusi minu sõltumatuse suhtes.

Kui mind nimetatakse Euroopa Kontrollikoja liikmeks, kohustun täitma oma volitusi erapooletult ja sõltumatult ning tuginema oma ametialaste otsuste tegemisel empiirilistele tõenditele ning objektiivsetele, piisavatele ja usaldusväärsetele andmetele.

Kui ma peaksin oma ülesannete täitmisel kunagi kokku puutuma võimaliku huvide konfliktiga või olukorraga, mis pelgalt näib olevat huvide konflikt, siis võtan viivitamata meetmeid ning küsin eetikakomitee ja Euroopa Kontrollikoja presidendi arvamust. Vajaduse korral loobun asjaomastest tegevustest, järgides rangelt Euroopa Kontrollikoja liikmete käitumisjuhendit ja selle liikmete eetilist raamistikku.

Kogu oma ametialase karjääri jooksul ja erinevates rollides, mida olen täitnud, olen lähtunud sõltumatuse, ranguse ja objektiivsuse põhimõtetest.

8. Kas Teil või Teie lähisugulastel (vanematel, vendadel või õdedel, seaduslikul elukaaslasel või lastel) on äri- või finantshuvisid või muid kohustusi, mis võivad sattuda vastuollu Teie tulevase tööga?

Ei. Ei minul ega minu lähisugulastel ei ole mingeid huvisid ega kohustusi, mis on vastuolus minu kui Euroopa Kontrollikoja liikme kohustustega.

9. Kas olete valmis avaldama kontrollikoja presidendile kõik oma majanduslikud huvid ja muud kohustused ning need avalikustama?

Jah, olen valmis avaldama kõik oma majanduslikud huvid ja kohustused ning tegema need avalikuks. Kuna olen varem täitnud avaliku teenistuse ülesandeid, on alates 2010. aastast olnud võimalik kontrollida minu finantshuvisid ja kohustusi.

10. Kas olete praegu seotud mõne kohtumenetlusega? Kui jah, andke palun selle kohta lähemat teavet.

Ei ole.

11. Kas täidate aktiivset või täidesaatvat rolli poliitikas ning kui jah, siis millisel tasandil? Kas olete viimase 18 kuu jooksul tegutsenud poliitilisel ametikohal? Kui jah, andke palun selle kohta lähemat teavet.

Ei, ma ei tegutse praegu poliitikas ega täida ühtegi poliitilist rolli ja ma ei ole viimase 18 kuu jooksul olnud ühelgi poliitilisel ametikohal. Lisaks ei ole ma kunagi kuulunud ühtegi erakonda. Avalikud ülesanded, mida olen varem täitnud, on alati olnud sõltumatud.

12. Kas astute kontrollikoja liikmeks nimetamise korral tagasi kõikidelt valitavatelt

ametikohtadelt ja loobute igasugusest aktiivsest tegevusest vastutaval ametikohal poliitilises erakonnas?

Nagu mainisin oma vastuses 11. küsimusele, ei ole ma praegu ühelgi valitaval ametikohal ega erakonna poliitilisel ametikohal ja ma ei kavatse ka ühegi erakonnaga liituda.

13. Kuidas toimiksite tõsise õigusnormide rikkumise või koguni pettuse ja/või korruptsioonijuhtumi korral, millesse on segatud isikud Teie päritoluliikmesriigist?

Kõiki õigusnormide rikkumise või pettuse juhtumeid tuleb käsitleda täpselt samamoodi, olenemata liikmesriigist. Ma usun, et pettus ja korruptsioon on täiesti vastuvõetamatu ja pooldan selles osas nulltolerantsi poliitikat.

Kui audititöö käigus avastatakse pettuse- või korruptsioonikahtlus, edastatakse see vastavalt vajadusele viivitamata OLAFile või Euroopa Prokuratuurile, järgides täielikult Euroopa Kontrollikoja menetlusi. Sellises olukorras toetaksin täielikult auditirühmi ja teeksin koostööd Euroopa Kontrollikoja õigusteenistuse ja presidendiga.

Ülesannete täitmine

14. Millised peaksid olema usaldusväärse finantsjuhtimise põhijooned kõigis avaliku sektori asutustes? Kuidas saaks Euroopa Kontrollikoda selle tõhustamisele kaasa aidata?

Usaldusväärne finantsjuhtimine on otsustava tähtsusega tagamaks, et avaliku sektori poliitika ja otsused toovad kodanikele võimalikult suurt kasu ja aitavad suurendada kodanike usaldust avalike institutsioonide vastu.

Usaldusväärne finantsjuhtimine peab tagama usaldusväärse majandusliku ja finantstulemuse, järgides säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtteid: see peab tagama, et avaliku sektori vahendeid kasutatakse tõhusalt, tagades parima võimaliku seose kasutatud vahendite ja eesmärkide saavutamise vahel, ning edendama tõhusust: teisisõnu, võime täita püstitatud eesmärke.

Meetmete ja programmide eesmärgid peavad olema kindlaks määratud eelnevalt ning tuginedes nende kulude ja kasu kohta tehtud teadlikule otsusele. Eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme tuleb seirata sobivate näitajate alusel. Vastavalt finantsmääruse artiklile 33 peavad eesmärgid olema konkreetsed, mõõdetavad, saavutatavad, asjakohased ja ajaliselt piiritletud. Eelarve ja selle programmide täitmine peab olema ülimalt läbipaistev. Selle täitmisest tuleb regulaarselt aru anda Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Usaldusväärse finantsjuhtimise kultuur peab tagama, et teave ja andmed on kergesti kättesaadavad ja arusaadavad, et võimaldada piisavat demokraatlikku kontrolli.

Tuleb luua tugevad sisekontrollimehhanismid, et võimaldada riskide asjakohast hindamist ning tagada esitatud teabe kvaliteet ja täpsus, tehtud kulutuste korrektsus ja seaduslikkus ning avaliku sektori vahendite kasutamise tõhusus ja tulemuslikkus.

Infotehnoloogia usaldusväärne kasutamine on oluline finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemide parandamiseks.

Euroopa Kontrollikojal on keskne roll riigi rahanduse usaldusväärse juhtimise põhimõtte edendamisel. Euroopa Kontrollikoja ülesanne on teha auditeid ja aruandeid, et hinnata riigi rahanduse juhtimise kvaliteeti, nimelt seda, kas see järgib säästlikkuse, tõhususe ja

tulemuslikkuse põhimõtteid ning kas kulutused on seaduslikud ja korrektsed. Seega aitab Euroopa Kontrollikoda kaasa poliitikakujundajate suuremale läbipaistvusele ja vastutavusele ning riigi rahanduse usaldusväärsele juhtimisele. Euroopa Kontrollikoja töö annab avaliku sektori üksustele tugeva eelstiimuli usaldusväärse finantsjuhtimise edendamiseks, sest nad teavad, et Euroopa Kontrollikoda, ELi sõltumatu välisaudiitor, hindab neid hoolikalt ja läbipaistvalt. Lisaks aitavad Euroopa Kontrollikoja auditid tuvastada puudusi ja valdkondi, kus finantstulemusi tuleks parandada, ning annavad soovitusi, kuidas seda teha. Seejärel saavad poliitikakujundajad neid kasutada riigi rahanduse juhtimise parandamiseks. Oluline on rõhutada mitte ainult puudusi, vaid ka häid tavasid, mida saab järgida.

Selleks, et Euroopa Kontrollikoja soovitustel oleks mõju, on oluline, et need oleksid esitatud selgelt ja täpselt ja et hiljem toimuks järelkontroll, et hinnata, kas neid rakendatakse. Euroopa Kontrollikoja audititöö on samuti suurema mõjuga, kui seda tehakse õigeaegselt, nii et poliitikakujundajad ja riigiametnikud saavad seda kasutada, ning kui Euroopa Parlamendiga, eelkõige Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoniga (CONT), on head töösuhted, nii et see saab ELi eelarve kontrollimisel kasutada Euroopa Kontrollikoja esitatud teavet.

15. Aluslepingu kohaselt peab kontrollikoda aitama Euroopa Parlamendil kasutada oma volitusi eelarve täitmise kontrollimisel. Kuidas parandaksite veelgi kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi (eelkõige selle eelarvekontrollikomisjoni) koostööd, et suurendada nii avalikku järelevalvet üldkulude üle kui ka kulutõhusust?

Euroopa Parlamendil on oluline roll ELi eelarve täitmise kontrollimisel ja järelevalves, et tagada, et kulutusi tehakse kooskõlas seadusega ning kõige tõhusamalt ja tulemuslikumalt, et parandada ELi kodanike elu.

Üks Euroopa Kontrollikoja põhiülesandeid on toetada Euroopa Parlamenti eelarve täitmise üle teostatava kontrolli teostamisel, nagu on sätestatud aluslepingu artiklis 287. Euroopa Parlament ja eelkõige eelarvekontrollikomisjon peaksid seetõttu olema Euroopa Kontrollikoja lähim partner ning tuleks teha kõik endast olenev, et parandada nende institutsioonide vahelist tõhusat koostööd.

Euroopa Kontrollikoja ülesanne on esitada kogu Euroopa Parlamendi tegevuse seisukohast oluline teave ja andmed. Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi vahel peaks olema pidev ja intensiivne suhtluskanal ametlike või mitteametlike kontaktide kaudu, sealhulgas regulaarsed kohtumised Euroopa Kontrollikoja ja eelarvekontrollikomisjoni liikmete ning nende meeskondade vahel, et võimaldada teabe, seisukohtade ja prioriteetide vahetamist. See võimaldab Euroopa Kontrollikojal paremini mõista Euroopa Parlamendi vajadusi ja seda, kuidas neid kõige paremini rahuldada.

Euroopa Kontrollikoja aruandlust Euroopa Parlamendile tuleks tõhustada. Euroopa Kontrollikoja tööprogrammi koostamisel on väga oluline, et parlamendi ideid ja muresid võetaks arvesse, et kajastada selle prioriteete ja teha ettepanekuid auditeeritavate teemade kohta. Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi vaheline suhtlus on otsustava tähtsusega kõige olulisemate, asjakohasemate ja mõjusamate teemade valikul. Et tugevdada kulutuste tasuvuse järelevalvet, on samuti oluline suurendada spetsiifiliste ja eriaruannete arvu valdkondades, kus on suurenenud risk ning suur majanduslik ja finantsmõju.

Lisaks sellele tuleb Euroopa Kontrollikoja aruanded ja arvamused esitada õigeaegselt ja kooskõlas eelarve täitmisele heakskiidu andmise ja õigusloomeprotsessiga, et need oleksid otsustusprotsessi jaoks võimalikult asjakohased. Seetõttu peaks Euroopa Kontrollikoda püüdma olla ennetav ja jälgida õigusloomekava, et olla valmis kiiresti reageerima, kui seda

nõutakse.

16. Millist lisaväärtust tulemusaudit Teie arvates annab ja kuidas tuleks selle tulemused juhtimisse kaasata?

Tulemusaudit on auditeerimise põhikomponent. See täiendab finants- ja vastavusauditit ning selle tähtsus on viimastel aastatel kasvanud.

Pidades silmas, et avaliku sektori vahendid on alati piiratud, peame tagama, et vahendeid kasutatakse ELi ja selle kodanike teenimiseks parimal võimalikul viisil. Tulemusauditiga hinnatakse eelkõige säästlikkust, tulemuslikkust ja tõhusust avaliku sektori vahendite kasutamisel: on oluline hinnata mitte ainult tulemuslikkust, st kas püstitatud eesmärgid saavutatakse, vaid ka tõhusust, st kas saadav kasu saavutatakse võimalikult väikeste kuludega või kas sellega seotud kuludega ei oleks võimalik tagada kodanikele suuremat kasu.

Tulemusauditil on suur lisaväärtus ja väga positiivne mõju ühiskonnale. See aitab parandada avalikku poliitikat ja otsuseid, suurendades nende tulemuslikkust ja tõhusust, ning aitab seega kaasa ELi kodanike heaolule.

Minu tööülesannete täitmisel rahandusministeeriumis oli üks peamisi aspekte, mis mind motiveeris, aidata kaasa Portugali riigi ja selle avaliku poliitika tõhususe ja tulemuslikkuse parandamisele. Rahandusministrina ja enne seda eelarve riigisekretärina oli minu prioriteet hinnata võimalikku tulemuslikkust ja tõhusust ning kõiki erinevate valitsusasutuste pakutud meetmeid, millel on majanduslik ja finantsmõju. Samuti tagasin, et olemasolevatesse meetmetesse tehti muudatusi, et parandada nende tõhusust. Seega olid tulemusauditi aruanded või muud tulemuslikkuse analüüsid, milles hinnati rangelt ja objektiivselt olemasolevate programmide või meetmete tulemuslikkust ja tõhusust ning mis sisaldasid selgeid ja teostatavaid ettepanekuid muudatusteks, mis võiksid nende tõhusust ja tulemuslikkust parandada, väga kasulikud ja sageli ka otsustavad.

Majandusministeeriumi teadusuuringute büroo direktorina oli üks minu peamisi ülesandeid hinnata majandusministeeriumi peamiste meetmete tõhusust ja tulemuslikkust, kasutades sageli tulemuslikkuse aruandeid koos muude analüüside ja teabeallikatega. Lisaks sellele on minu kui majanduse ja riigi rahanduse professori jaoks olnud avaliku sektori vahendite kasutamise tõhususe edendamine alati minu akadeemilise karjääri ja teadustöö keskmes.

Minu arvates annavad tulemusauditid avaliku poliitika ja programmide säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse hindamisel seega väga olulise panuse avaliku poliitika kujundamise parandamisse ning aitavad poliitikakujundajatel ja ametnikel teha teadlikumaid otsuseid avaliku sektori vahendite eraldamise kohta. Lisaks võivad tulemusauditid sisaldada konkreetseid soovitusi programmide ja meetmete tulemuslikkuse parandamiseks. Lõpuks aitavad tulemusauditid suurendada läbipaistvust seoses avaliku sektori vahendite kasutamise tõhususe ja tulemuslikkusega. Tulemusauditid aitavad seega poliitikakujundajaid ja riigiametnikke vastutusele võtta ning luua konteksti, mis on soodsam reformide ja muudatuste juurutamiseks, mis parandavad avalikku poliitikat ja programme.

17. Kuidas saaks parandada kontrollikoja, liikmesriikide kontrolliasutuste ja Euroopa Parlamendi (eelarvekontrollikomisjoni) koostööd ELi eelarve auditeerimisel?

Kõigi kolme institutsiooni ühine eesmärk on aidata kaasa riigi rahanduse usaldusväärsele

juhtimisele ning avaliku sektori vahendite tõhusale ja tulemuslikule kasutamisele. Seetõttu on nende üksuste vahelise koostöö tõhustamine ELi eelarve auditeerimise tõhususe parandamiseks väga oluline.

Nagu ma mainisin oma vastuses 15. küsimusele, peaks Euroopa Parlament ja eelkõige eelarvekontrollikomisjon olema Euroopa Kontrollikoja lähim partner tema volituste täitmisel ja tema peamine *sidusrühm*. Nende üksuste vahelist koostööd tuleks jätkuvalt tõhustada ja parandada. Seetõttu on oluline tagada tihe ja korrapärane suhtlus mõlema üksuse vahel, sealhulgas ametlikud ja mitteametlikud kohtumised eelarvekontrollikomisjoni ja Euroopa Kontrollikoja liikmete vahel. See võimaldab Euroopa Kontrollikojal koostada aruandeid ja esitada teavet, mis kajastab kõige paremini eelarvekontrollikomisjoni vajadusi ja prioriteete. Suhtluse ja mõttevahetuse tõhustamine aitab Euroopa Kontrollikojal lisada oma audititööprogrammi teemad, mida peetakse kõige asjakohasemaks ja millel on suurim mõju. Lisaks, selleks, et see teave oleks Euroopa Parlamendi otsustusprotsessis kasulik, on oluline, et see esitataks õigeaegselt.

Usun, et on väga oluline jätkata Euroopa Kontrollikoja ja ELi kõrgeimate kontrolliasutuste vahelise koostöö tõhustamist. ELi olulised poliitikavaldkonnad, mis moodustavad umbes 70 % ELi eelarvest, kujundatakse ühiselt liikmesriikidega. See tähendab, et kõrgeimatel kontrolliasutustel ja liikmesriikide muudel auditeerimisasutustel on oluline roll Euroopa vahendite kasutamise auditeerimisel riiklikul tasandil.

Euroopa Kontrollikoja ja kõrgeimate kontrolliasutuste kahepoolset koostööd tuleks süvendada, tõhustades ühisauditeid. Lisaks sellele tuleks seda koostööd tõhustada selliste vahendite abil nagu koolitused, audiitorite vahetusprogrammid ja teiste kõrgeimate kontrolliasutuste poolt Euroopa Kontrollikojale tehtavad *vastastikused hindamised*. Üks hea näide oli teiste kõrgeimate kontrolliasutuste poolt läbiviidud *vastastikune hindamine* Euroopa Kontrollikoja strateegia rakendamise kohta aastateks 2018–2020.

Mitmepoolsel tasandil on samuti oluline suurendada ELi kõrgeimate kontrolliasutuste kontaktkomitee ning Euroopa Kõrgeimate Kontrolliasutuste Organisatsiooni (EUROSAI) ja Rahvusvahelise Kõrgeimate Kontrolliasutuste Organisatsiooni (INTOSAI) mõju. See võib aidata ühtlustada seisukohti kõige asjakohasemate auditeeritavate teemade suhtes. Tõhustatud koostöö kõrgeimate kontrolliasutuste vahel koos teabevahetusega on oluline, et vältida töö dubleerimist ja optimeerida ressursse ühisauditite kaudu. Seetõttu on oluline, et auditi metoodika ja eeskirjade tõlgendamine oleks eri kõrgeimate kontrolliasutuste vahel ühtlustatud.

Ühtse auditi põhimõtte väljatöötamine aitab suurendada auditiressursside kasutamise tõhusust, vältides auditite dubleerimist ja vähendades auditeeritavate üksuste suhtes kohaldatavate auditite arvu, lihtsustades seeläbi juurdepääsu Euroopa fondidele. Ühtse auditi põhimõtte kohaldamiseks on oluline, et eri auditiüksused teeksid tihedat koostööd. See tuleneb sellest, et selle põhimõtte kohaldamine toimib hästi ainult siis, kui, nagu mainitud, auditi metoodika ja eeskirjade tõlgendamine on eri auditeerimisüksuste vahel ühtlustatud.

18. Kuidas arendaksite edasi Euroopa Kontrollikoja aruandlust, et anda Euroopa Parlamendile kogu vajalik teave liikmesriikide poolt Euroopa Komisjonile esitatud andmete täpsuse kohta?

Liikmesriikide vahel ühtlustatud täpsete andmete olemasolu on oluline, et saada usaldusväärset teavet eelarve täitmise ja Euroopa vahendite kasutamise kohta. Üks Euroopa Kontrollikoja peamisi ülesandeid on just see, et anda Euroopa Parlamendile usaldusväärseid andmeid ja teavet selle kohta, kuidas eelarvet täidetakse.

Euroopa Kontrollikoda on oma aruannetes juhtinud tähelepanu vajadusele parandada liikmesriikide esitatud andmete kvaliteeti ja täpsust, sealhulgas vajadust parandada nende aruandlus- ja järelevalvesüsteeme. Minu arvates on väga oluline, et Euroopa Kontrollikoda jätkaks oma aruannetes selle teema käsitlemist ning tooks esile peamised puudused ja konkreetsed valdkonnad, kus teabe kvaliteet ei ole piisav.

Euroopa Kontrollikoda peab oma töös jätkuvalt auditeerima liikmesriikide esitatud andmete täpsust ja usaldusväärsust, nagu on ette nähtud Euroopa Kontrollikoja strateegias aastateks 2021–2025, sealhulgas auditeerima andmekogumissüsteemide ja nende vastavate sisekontrollisüsteemide usaldusväärsust. Selleks peaks Euroopa Kontrollikoda andma soovitusi nende süsteemide kvaliteedi, usaldusväärsuse ja teabele juurdepääsu lihtsustamise parandamiseks.

Teine vahend liikmesriikide esitatud teabe kvaliteedi hindamiseks on infotehnoloogia suurem kasutamine, nagu on sätestatud ka Euroopa Kontrollikoja strateegias aastateks 2021–2025. Infotehnoloogia võib anda väga olulise panuse, et tagada auditeeritavatele üksustele turvaline, usaldusväärne ja lihtsam juurdepääs teabele. Võib eeldada, et Euroopa Kontrollikoda tõhustab uute digitaalsete auditeerimisvahendite ja -meetodite kasutamist, mis võimaldavad andmete automatiseeritud kogumist ja analüüsi ning kasutavad ära *suurandmete* ja tehisintellekti pakutavaid võimalusi. Viimane on eriti oluline ELis toimuvate tehnoloogiliste väljakutsete ja kiirete muutuste kontekstis.

Muud küsimused

19. Kas võtate oma kandidatuuri tagasi, kui Euroopa Parlament ei poolda Teie nimetamist kontrollikoja liikmeks?

Ma püüan intervjuudes ja käesoleva küsimustiku vastustes saavutada Euroopa Parlamendilt pooldavat arvamust, mis on kogu protsessi jooksul äärmiselt oluline. Portugali valitsus nimetas mind minu kogemuste põhjal riigi rahanduse valdkonnas ja pärast mitme kandidaadi küsitlemist Portugali parlamendis. Sõltuvalt Euroopa Parlamendi arvamusest konsulteerin ma oma kandidatuuri osas Portugali valitsusega.